

Vergaderjaar 2021–2022

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

ER

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 juli 2022

Op 29 april jongstleden is de Minister van Financiën vanuit de vaste commissie voor Financiën¹ een aantal vragen voorgelegd inzake het openen van betaalrekeningen bij Nederlandse banken door Oekraïense vluchtelingen. Bij brief van 15 juni jongstleden heeft de Minister op de gestelde vragen en opmerkingen gereageerd.² Daarbij is de Minister ingegaan op de problematiek van verlopen biometrische paspoorten, of andere vormen van identificatie waartoe het systeem van banken niet zou zijn toegerust. De commissie voor Financiën heeft kennisgenomen van de antwoorden.

In de brief van 24 juni 2022 hebben de leden van de vaste commissie voor Financiën, m.u.v. de leden van de PVV-fractie, gevraagd om voor het zomerreces van de Eerste Kamer geïnformeerd te worden over de voortgang.

De Minister heeft op 7 juli 2022 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De waarnemend griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Bergmand

¹ Samenstelling:

Essers (CDA) (*voorzitter*), Prast (PvdD), Backer (D66), Ester (CU), Faber-van de Klashorst (PVV), Van Apeldoorn (SP), Van Strien (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), N.J.J. van Kesteren (CDA), Schalk (SGP), Van Rooijen (50PLUS), Vos (VVD), Van Ballekom (VVD), Berkhout (Fractie-Nanninga), Crone (PvdA), Frentrop (Fractie-Frentrop), Geerdink (VVD), Karimi (GL) (*ondervoorzitter*), Van der Linden (Fractie-Nanninga), Otten (Fractie-Otten), Rietkerk (CDA), Rosenmöller (GL), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), Raven (OSF) en Fiers (PvdA).

² *Kamerstukken I 2021/22, 21 501-07, EN.*

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN

Aan de Minister van Financiën

Den Haag, 24 juni 2022

Op 29 april jongstleden is u vanuit de vaste commissie voor Financiën een aantal vragen voorgelegd inzake het openen van betaalrekeningen bij Nederlandse banken door Oekraïense vluchtelingen. Bij brief van 15 juni jongstleden heeft u op de gestelde vragen en opmerkingen gereageerd.³ Daarbij bent u ingegaan op de problematiek van verlopen biometrische paspoorten, of andere vormen van identificatie waartoe het systeem van banken niet zou zijn toegerust. De commissie voor Financiën heeft met belangstelling kennisgenomen van de antwoorden.

De leden van de commissie, met uitzondering van de leden van de PVV-fractie, spreken hun waardering uit voor de inzet van het kabinet, DNB, IND en banken om Oekraïense vluchtelingen effectief toegang te geven tot Nederlandse betaalrekeningen. Het belang daarvan is evident. De commissie, met uitzondering van de PVV-fractie, constateert dat alle inspanningen ten spijt voor een deel van de Oekraïense ontheemden nog geen effectieve toegang is gerealiseerd, in het bijzonder vanwege de problematiek rondom identificatie en daartoe noodzakelijke documentatie zoals u aangeeft.

De commissie, met uitzondering van de PVV-fractie, heeft oog voor de complexiteit, maar moedigt u hier evenwel aan tot spoed en daarbij alle creativiteit aan te boren om het belang van juiste en volledige identificatie bij het openen van bankrekeningen snel en effectief te realiseren.

De leden van de vaste commissie voor Financiën worden graag voor het zomerreces van de Eerste Kamer geïnformeerd over de voortgang.

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
P.H.J. Essers

³ *Kamerstukken I 2021/22, 21 501-07, EN.*

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2022

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben op 24 juni jl. het verzoek gedaan om voor het zomerreces van de Eerste Kamer te worden geïnformeerd over de toegang tot een betaalrekening voor ontheemden uit Oekraïne.

Op 15 juni jl. heb ik gereageerd op de vragen van de fracties van GroenLinks en OSF naar aanleiding van de Eurogroep en Ecofinraad van 4 en 5 april 2022 te Luxemburg. Zoals ik in mijn beantwoording heb aangegeven kan het merendeel van de ontheemden uit Oekraïne beschikken over een bankrekening indien zij over een biometrisch identiteitsdocument kunnen beschikken. Op basis van de laatste cijfers zijn er meer dan 33.000 bankrekeningen verstrekt. Dit komt overeen met circa driekwart van de volwassen ontheemden uit Oekraïne die zijn ingeschreven in het basisregistratie personen (BRP).

Op basis van de bij de banken bekende aantallen en totale instroom wordt geschat dat de groep zonder bankrekening op dit moment maximaal 11.000 personen betreft.⁴ Dit aantal zou de komende tijd kunnen stijgen, aangezien er nog steeds ontheemden uit Oekraïne naar Nederland komen. Het ontbreken van een bankrekening raakt niet alleen de volwassene zelf, maar ook het eventuele gezin dat in Nederland verblijft.

Ik heb begrepen dat er een groep van meer dan 8.000 personen is die een certificaat van identiteitsvaststelling van de Oekraïne ambassade hebben ontvangen. Dit zijn personen met bijvoorbeeld een verlopen of cyrillisch paspoort. Een deel van deze groep zal een bankrekening kunnen openen bij Bunq bank op basis van hun niet-biometrische documentatie in combinatie met een certificaat van identiteitsvaststelling van de Oekraïense ambassade. Vanwege het bewerkelijke en arbeidsintensieve proces op locatie heb ik begrepen dat het niet mogelijk is dit zodanig op te schalen dat Bunq bank dit landelijk aan alle personen met een certificaat van identiteitsvaststelling kan aanbieden.

Ik vind het belangrijk dat ontheemden uit Oekraïne ook zonder biometrisch paspoort een bankrekening kunnen openen, zodat zij zelfstandig deel kunnen nemen aan de samenleving. Banken zien deze noodzaak ook en onderzoeken op dit moment wat de mogelijkheden zijn voor het openen van rekeningen van ontheemden met minder gangbare identiteitsdocumenten, zoals een certificaat van identiteitsvaststelling dat is afgegeven door de Oekraïense ambassade in combinatie met een verlopen of cyrillisch paspoort en op welke termijn zij ook voor deze groep rekeningen kunnen openen. Het accepteren van niet-biometrische documenten vereist per type document een handmatig protocol en aanpassing van de systemen. Dit is niet eenvoudig in een kort tijdsbestek door alle banken volledig door te voeren. Aangezien het openen van een bankrekening op basis van deze documenten buiten het reguliere beleid en processen van de banken valt vragen zij daarbij om zekerheid en waarborgen van De Nederlandsche Bank (DNB). DNB denkt daarbij mee en ik heb DNB laten weten dat ik het in dit geval belangrijk vind om flexibel te zijn.

⁴ D.D. 23 juni 2022 zijn er bijna 44.000 volwassen ontheemden ingeschreven in het BRP. Uitgaande van ruim 33.000 verstrekte bankrekeningen, blijven er maximaal 11.000 volwassenen over zonder bankrekening.

Ik ben in voortdurend overleg met DNB, de banken en andere stakeholders over de voortgang van dit proces, zodat eventuele knelpunten in de uitvoering zo snel mogelijk gezamenlijk kunnen worden aangepakt. Gelet op de complexiteit zou het nog enige weken in beslag kunnen nemen voordat oplossingen uitgevoerd kunnen worden. Ik zal uw Kamer na het reces informeren over de stand van zaken.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag